

Maturity: Platí Englišova teze o veřejném hospodářství i pro vzdělávání ?

Martin Černohorský

Profesor Karel Engliš, první rektor Masarykovy univerzity a pozdější rektor Univerzity Karlovy, napsal před osmdesáti lety v Předmluvě ke své Malé finanční vědě (Nakladatelství Fr. Borový, Praha 1932. 328 s. S.9):

„Má-li demokracie splnit své historické poslání, potřebuje lidí nejen takových, kteří veřejnému hospodářství rozumějí. Vládě demokratické působí největší potíže, že správcové veřejných zájmů nedovedou se při jich správě povznést nad své zájmy soukromé nebo stranické, anebo že prostě nerozumějí problémům, před které jsou postaveni. Obojí demokracii diskredituje. Demokracie vyžaduje tedy charakter a vzdělání.“

Potřeba státních maturit je nesporná. Jejich tak dlouhodobá neexistence je neomluvitelná a tak nadměrná nákladnost ve srovnání například s Dérerovou–Bydžovského reformou (Bohumil Bydžovský: Naše středoškolská reforma, Profesorské nakladatelství a knihkupectví, Praha 1937. 331 s.) dokladem potřeby včasného kvalifikovaného zásahu.

Státní správa svým působením vyvolává úvahu o platnosti Englišovy teze, formulované pro veřejné hospodářství, i pro oblast vzdělávání, leda že by představitelé státní správy mj. vyvrátili rozpornost těchto dvou skutečností:

1. Státní maturity mají být využity vysokými školami při přijímacím řízení.
2. Desítky fakult využívají Národní srovnávací zkoušky (problémy NSZ jsou z hlediska konstatování či pomíjení jejich existence státní správou irelevantní), kterým se podrobují desetitisíce středoškoláků. Na konferenci „Maturita jako nástroj strategického partnerství vysokých a středních škol“, Praha, 20.1.2010, nepadla o Národních srovnávacích zkouškách ze strany státní správy v odborných referátech jejích vedoucích představitelů jediná zmínka.